

Vesi- ja viemäripalvelut jatkuvat

Näin on Porvoon kaupunki luvannut riippumatta siitä, miten Porvoon Saariston Vesihuoltolaitos Osuuskunnan käy. Kaupunki on maksanut loppuun takaamiensa osuuskunnan pankkilainoja kahdella miljoonalla eurolla.

Jäljellä on vielä lisälaina jonka jokun on maksettava, koska osuuskunnalla ei ole siihen rahaa. Porvoon kaupunki ei ole halunnut taata jäljelle jääviä lainoja, ja näin kaupunki on osoittanut ettei sitä kiinnosta että osuuskunta huolehtii Emäsalon, Vessön ja Pellingin vesi- ja viemärijärjestelmistä.

Kaupungin konsernijohto ja Porvoon Veden johto ovat neuvotelleet siitä, miten Porvoon kaupungin tulisi ottaa osuuskunnan toiminta haltuunsa, jotta vesi- ja viemäripalvelut jatkuisivat. Jos vesiosuuskunta menee konkurssiin, on kaupungin ehdotus että perustetaan uusi osakeyhtiö, joka ottaa vastuun saariston vesi- ja viemärihuollosta. Näin osuuskunnan varat ja velat pysyvät erillisinä Porvoon Veden varoista ja veloista.

Jos näin käy, tarkastaa kaupunki toimialueen laajuuden, määrittää infrastruktuurin omaisuusarvon, käy läpi kaikkien osuuskunnan osakkaiden liittymissopimukset sekä suoritettut ja erääntyvät maksut, ja tarkistaa tariffit. Uusien liittyjien liittymismaksut todennäköisesti nousevat merkittävästi. Ehkä ne, joiden lain mukaan tulee liittyä, mutta eivät ole sitä tehneet, pakotetaan liittymään. Niiden, jotka ovat jo liittyneet ja maksaneet liittymismaksunsa, ei tarvitse huolehtia - mikä on maksettu, on maksettu. Miten palvelumaksujen käy, jää kuitenkin nähtäväksi.

Vesiosuuskunta on kyennyt ylläpitämään ja huoltamaan rakennettua verkkoa positiivisella taloudellisella tuloksella korkeiden käyttömaksujen turvin. Osakkaat maksavat osuuskunnalle 2-3 kertaa korkeampia käyttömaksuja kuin kaupunkilaiset maksavat Porvoon Vedelle. Osuuskunta ei kuitenkaan ole saanut rahaa lainojen hoitamiseen, koska liittyjien määrä on ollut pienempi kuin infrastruktuuriinvestointia tehtäessä laskettiin. Vesiosuuskunnalle määrätin kylläkin toimialue jolla liittyminen on pakollista, mutta tästä ei ole ollut apua - Porvoon kaupunki ei ole tehnyt mitään, jotta saisimme lisää liittyjiä. Sen sijaan kaupunki on selkeästi osoittanut haluttomuutensa tukea saariston vesiosuuskuntaa ja järjestää sellaiset vesi- ja vedenpuhdistuspalvelut jotka vesipalvelulain mukaan kaupungin vastuulle kuuluvat. Emäsalon maaperä on hyvin ongelmallinen, ja mahdollisuudet saada

hyväksyttävää talousvettä omista porakaivoista tai kaivoista on tuskin mahdollista.

Käytännössä vaikuttaa siltä, että ainoastaan toimialueella sijaitsevat taloudet saavat jatkossa mahdollisuuden hankkia kunnallista vettä ja liittyä sellaiseen viemärivedenpuhdistusjärjestelmään joka todella puhdistaa veden.

Toimialueen ulkopuolella sijaitsevat taloudet saavat luvan hankkia puhtaana vetensä ja puhdistaa viemärivetensä toisella tavalla viimeistään kahden vuoden kuluessa siten, kuin asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla määrää. Saaristossa vaatimukset viemäriveden puhdistukselle ovat niin tiukat, että kiinteistökohtaiset puhdistamot eivät ole riittäviä niiden kuormituksen vaihdellessa.

Korkealaatuisen talousveden hankkiminen omalta tontilta ja omien puhdistusjärjestelmien ostaminen on hyvin kallista, ja rahat menevät helposti hukkaan. Paras ratkaisu Emäsalolle on kattava vesijohtoverkko ja kyläpuhdistamot, jotka tasaavat kuormitusta. Porvoon Saariston Vesihuoltolaitos Osuuskunta on investoinut ja saanut EU-tukea näihin järjestelmiin. Siksi saariston vesi- ja viemäriverkostoja tulisi laajentaa, ei jarruttaa. Porvoon kaupunki on vastuussa näistä toimenpiteistä pitääkseen saaristonsa puhtaana.

Bebbe Nyberg

Optinen kuituverkko valmis

EmsaloNetin laajakaistahanke, joka aloitettiin Emäsalon kyläyhdistyksen aloitteesta ja jonka parissa Bebbe Nyberg ja edesmennyt Christer Nyström ovat työskennelleet vuodesta 2009, toteutui vuoden 2013 lopussa.

LPOnet Oy osti EmsaloNetin vuoden 2012 lopussa. Yhtiö rakensi kuituverkon nopeasti, ja nyt on kaikilla Emäsalon talouksilla mahdollisuus liittyä verkkoon. Ne, jotka ovat jo liittyneet, ovat hyvin tyytyväisiä.

Emäsalossa on nyt erittäin nopea laajakaistayhteys, joka on monessa suhteessa parempi kuin kaupungissa. Runkoverkon kapasiteetti on niin suuri kapasiteetti että esimerkiksi yritykset voivat perustaa omat palvelinyhteytensä siihen.

Mitä liittymä antaa?

Kyseessä on erittäin nopea kiinteä internet- ja kaapeli-tv -yhteys, joka ei ole herkkä säälle tai kuormitukselle, kuten langaton yhteys. Kiinteä yhteys mahdollistaa monta uutta palvelua. Verkkoon voidaan siirtää palveluita joiden turvin ikäihmiset voivat asua kotonaan pitempään. Käyttäjät voivat myös perustaa oman WiFi-verkon tontilleen, jotta kaikki asukkaat saavat helpon pääsyn verkkoon.

Verkko-operaattori on LPOnet Oy

LPOnet Oy, joka kuuluu Puhelinosuuskunta LPO:aan, omistaa verkon, tarjoaa palvelun ja toimii operaattorina. Yhteys: LPOnetin myymälä Lundinkadulla Porvoossa.-bn

Kuusikymmentä vuotta Emäsalossa

Juhannuksena 1953 olivat rakennustyöt kesämökillä Slatterviksuddenilla Vaarlahden kylässä niin pitkällä, että perhe Blässar saattoi muttaa taloon viettämään vuoden valoisinta vuorokautta.

Huvila oli rakennettu meren rannalle pieneen niemeen, jonka nimen alkuperä on täysin tuntematon. Talo oli niin lähellä tien mutkaa että yöllä ohiajavan bussin valot loistivat suoraan makuuhuoneeseen. Myyjä, maanviljelijä Stjernberg, huolehti myöhemmin tien siirrosta kauemmaksi metsään.

Vuosi 1953 oli ensimmäinen vuosi jolloin Emäsaloon pääsi mantereelta lossilla. Pellingin höyrylaiva pysähtyi vielä muutamana kesän ajan Edesvikenin laiturissa. Talvisin saareen oli usein mahdollista ajaa autolla jään yli Kuggenissa.

Ensimmäisenä Emäsalon kesänä ei ollut vaikea keksiä tekemistä lomapäiviksi. Mökki oli maalattava, rakennusjätteet kerättävä yhteen, ja polttopuuta piti sahata ja pilkkoa uuniin, takkaan ja kamiinoin. Siihen aikaan meillä ei ollut sähköä tai puhelinta.

Joulun ja uuden vuoden vietossa huomasimme, että talon rakentaja Puutalo Oy oli tehnyt rakennusvirheen. Illalla kenelläkään ei ollut kylmä, koska öljylamput lämmittivät talon tavallistakin lämpimämmäksi. Aamulla heräsimme kuitenkin palellen; sisälämpömittari näytti 12 astetta! Talon seinät oli eristetty sahanpurulla joka oli painunut kasaan. Seinien yläosassa oli vain kaksi panelipintaa ja niiden välissä ilmaa, joka ei paljoa eristänyt.

Maidon ostimme tavallisesti läheisyydessä asuvilta Rosenströmeiltä, mutta useasti kävimme heillä myös lainaamassa puhelinta. Soitto Helsinkiin merkitsi tunnin istumista Rosenströmeillä, kun odotimme että tilattu kaukopuhelu

pääkaupunkiin kytkettäisiin valmiiksi. Nykyaikaiset verkot ja kännykät säästävät paljon aikaa verrattuina puolen vuosisadan takaiseen tekniikkaan.

Vuosien mittaan me Emäsalon asukkaat olemme saaneet nauttia yhä useammasta modernin teknologian tuomasta mukavuudesta.

Vuonna 1963 rakensin mökin omalle perheelleni viereiselle Kärrvik-nimiselle tontille. Työn suorittivat veljekset Valter ja Per Hellsten, ja tänä aikana saimme mökkiin myös sähköä, jonka asensi Per Juslin. Hän on yksi niistä monista jotka ovat tehneet erilaisia töitä Slattervikenin ja Kärrvikenin mökeillä.

Yksi heistä on yös Nils-Erik Uddström, joka on myöhemminä vuosina tehnyt paljon puusepäntöitä. Hän mm. rakensi uuden autotallin vanhan tuhouduttua tulipalossa.

Ja onhan Emäsalossa paljon muitakin palveluja tarjolla, kuten Lähikauppa, Öhmanin saha ja Björklundin venetelakka. On myös mainittava Bo ja Tua Uddströmin kalaherkut sekä Midgårdin tietotupa laajakaistayhteyksineen.

Vedensaanti oli meille pitkään ongelma. Monta porakaivoa teetettiin, mutta vettä ei tullut. Vuosikaudet saimme tyytyä pintaveteen, joka kelpasi saunaan ja astiapesuun. Vesiosuuskunnan vesi oli meille kuitenkin tervetullut mahdollisuus; sen myötä meidän ei enää tarvinnut kuljettaa juomavettä Helsingistä.

Olemme viettäneet kuusikymmentä vuotta tällä Suomen 23. suurimmalla saarella. Tämä on ollut hienoa aikaa. Emäsalo ei ole mikään saari tahansa. Tila ei tässä riitä mainitsemaan kaikkia sen etuja.

Harry Blässar

Me Emäsalon asukkaat olemme saaneet nauttia moderneista mukavuuksista

Lisää palveluita ikääntyville?

Kun muutimme Helsingistä Emäsaloon melkein tarkalleen 20 vuotta sitten, olimme täynnä tarmoa. Vain pari vuotta aikai-semmin tontti oli vielä ollut pelkkää metsää.

Talon rakentaminen tontille oli iso hanke, mutta Börje, Nonte, Robbe ja Stigo huolehtivat vaativimmista töistä. Meidän tehtäväksemme jäi luoda koti ja puutarha – toimiva kokonaisuus maalla. Tehtävää oli paljon, ja vaikka emme olleet aivan nuoria, jaksomme hyvin luoda lunta, tehdä halkoja, hoitaa puutarhaa – tehdä kaikkea, joka kuuluu elämään maalla.

Tänään, kaksikymmentä vuotta myöhemmin, kaikki ei ehkä ole kuin ennen. Eläkeläisillä saattaa olla aikaa mutta ei enää voimia kaikkiin tilanteisiin. Toistaiseksi olemme selvinneet, mutta ajatlemme usein mitä tapahtuu kun emme enää pärjää.

Ne, jolla on riittävästi rahaa voivat ehkä ostaa itselleen vähemmän rasittavan elämän kaupungissa, mutta ne jotka ovat sijoittaneet kaiken liikenevän tonttiin ja taloon maalla joutuvat enemmän tai myöhemmin miettimään onko talo myytävä, jotta voisi asua riittävän lähellä välttämättömiä palveluita.

Se ei ole mikään houkutteleva vaihtoehto.

Monet suuriin ikäluokkiin kuuluvat ovat muuttaneet maalle asuakseen asunnoiksi muutetuissa kesäparatiiseissaan vuoden ympäri.

Löytyisikö tästä mielenkiintoinen markkinarako yrityksille, henkilöille tai organisaatioille, jotka voisivat auttaa eläkeläisiä asumaan pidempään maalla? Mieleen tulee kokonainen kirjo erilaisia palveluita satunnaisesta lumenluonti- ja halonhakuavusta aina kattavampaan kotiapuun.

Osa tästä toiminnasta voi saada julkista tukea, mikä saattaisi tehdä sen vielä houkuttelevammaksi.

Tiedän että tällaisia palveluja on jo osin tarjolla Emäsalossa, mutta tarvittaisiin kiinteämpi järjestelmä joka helpommin tavoittaisi ne, jotka ovat vasta lähestymässä tätä ongelmallista vaihetta.

Olisi tärkeää että tarjottaisiin mahdollisimman monipuolisia palveluita mahdollisimman monessa hintaluokassa.

Ehkä kiinnostusta löytyy – haluaisimmehan kovasti jäädä Emäsaloon!

GEO Stenius

Emsalö byggubbsvisan

Laulua Emäsalon rakennusmiehistä on laulettu Emäsälössä muutaman vuoden ajan, viimeksi laulutyöpajassa Midgårdissa kesäkuussa 2014. Sävel on Synnöve Jernin ja sanat Synnöve Jernin ja Bitta Nybergin. Kysykää säveltä joltakin Visstugan-laulutyöpajaan osallistuneelta.

*Vill ni höra på vår visa
ifrån paradiset ö?
Paradiset finns som alla vet på Emsalö.
Här finns allt man kan behöva,
sommarsol och vintersnö,
här vill alla leva
här vill alla bygga bo och sommarstuga
för man vet ju när ett hus skall timras opp,
då kommer Nitte, Nutte, Noni, Nisse, Nonte,
Pelle Propp.*

*Här på lande får man vila,
här finns inge jäkt och slit.
Här finns en butik som säljer allt
så tassa dit.
Du får korv och sill till brödet,
det finns band och nubb och nit
och om du till bastun
önskar få en brygga för att kunna
hoppa tryggt i havet när du tänker ta ett dopp
då kommer Nitte, Nutte, Noni, Nisse, Nonte,
Pelle Propp*

*Tiden går och stugan lider,
virket tärs av tidens tand.
Familjer växer till sej
med små barn allt efter hand.
Mera rum för nya pryglar,
större kök med vattenkran.
Kanske en terrass
med vacker utsikt mot ett hav...
man drömmer om uti sitt sinne
och man när ett stilla hopp,
få boka Nitte, Nutte, Noni, Nisse, Nonte,
Pelle Propp.*

*Och alla avloppspumparna på plats
har fixats utav Mats.*

Emäsalo 1959-1961 filmillä

Peranderin Emäsalosta kertovat filmit vuosilta 1959-1961 on nyt siirretty dvd:lle. Mustavalkoiset 8 mm kaitafilmit on viimeksi näytetty Midgårdissa vuosikymmeniä sitten. Lyhyt esittely Bitta Nyberg, henkilönimien esittely Christel Laukkonen. Filmi on ruotsinkielinen. Dvd saatavilla Lähikaupasta 20.7. alkaen, hinta 7 euroa.

Sanottua jalkapallosta...

Jalkapallojoukkue oli hävinnyt 7-0, ja joukkueenjohtaja käveli tuomarin luo.

Hän kätteli tuomaria ja sanoi:

- Loistava ottelu!
- Niinkö, oletko todella sitä mieltä? tuomari sanoi.
- Ehdottomasti! Sinun olisi pitänyt nähdä se!

- Totta kai hän filmaa, sanoi keltaisen kortin saanut pelaaja tuomarille.
- Minähän potkaisin häntä toiseen jalkaan!

Kuva: Berndt Nyberg

Tutustu Tove Janssonin mökkiin Klovharussa

Nopea reitti:

Vaarlahden luotsiasemalta kurssi itään kohti Svartskäriä (115 astetta), ja tämän jälkeen kurssi suoraan kohti Klovharua (102 astetta), yhteensä 6 merimailia. Rantautuminen lahteen pohjoissuunnasta. Pohjois- ja koillistuulella rantautuminen ei ole mahdollista. Lisäksi kovat tuulet mereltä aiheuttavat saaren ympärille niin kovan merenkäynnin että saarelle ei voi rantautua mistään suunnasta. - *bn*

Kesällä 2014 saari on avoin vierailijoille kahden viikon ajan: viikko 29 (la 12.7. klo 12 päivällä – la 19.7. klo. 12 päivällä) viikko 32 (lö 2.8. kl 12 klo 12 päivällä – su 10.8. klo 18)

Lisätietoja: <http://www.pellinge.net/phf/klovharun.htm>

Uudet verkkosivut työn alla

Itä-Uudenmaan kylät r.y. ylläpitää kyläportaalia osoitteessa www.itukylat.fi. Portaaliin kuuluu suuri määrä kyliä, myös Emäsalo.

Kyläportaalia ollaan parhaillaan muuttamassa, ja samalla muuttuu myös Emäsalon kotisivu. Kyläyhdistyksellä on muutokset työn alla, ja toiveiden mukaan Emäsälöllä on uudet kotisivut kesän lopussa. Vanhat kotisivut toimivat toistaiseksi osoitteessa www.emsalo.fi, mutta niitä ei voi enää päivittää. -*bn*

Pallokenttä vilkkaassa käytössä. Heinäkuussa kentällä pelataan petankkia keskiviikkoisin klo 18 ja ja jalkapalloa tiistaisin ja torstaisin. Lähemmät tiedot palvelukalenterista.

Emäsalon kartta saatavana. Hieno kartta, johon on merkitty vanhat paikannimet, on myynnissä Emäsalon lähikaupassa. Hinta 25 €.

Vanha palotorni on korjattu saaristomäärärahan tuella ja muutetaan nyt VPK-museoksi. Tornille pääsee pienen mutkan kautta: ajo Vävyntieltä, joka nyt on saanut virallisen nimen.

Hyvää kesän
jatkoa!
www.emsalo.fi